

Undersökning av lönsamheten inom lagstadgad olycksfallsförsäkring 2002–2011, analys

19.11.2012

Sidan 1 (22)

Innehållsförteckning

■ Sammandrag	2
■ Allmänt	3
■ Premieinkomstens utveckling	3
■ Marknadsandelar	4
■ Resultatet av lagstadgad olycksfallsförsäkring	6
■ Nyckeltal	11
■ Bilaga 1. Försäkringsrörelsens utjämnade resultat 2002–2011	14
■ Bilaga 2. Försäkringsrörelsens resultat 2002–2011	15
■ Bilaga 3. Försäkringsrörelsens utjämnade resultat 2002–2011	16
■ Bilaga 4. Försäkringsrörelsens utjämnade resultat enligt bolag	17
■ Bilaga 5. Försäkringsrörelsens resultat enligt bolag	18
■ Bilaga 6. Försäkringsrörelsens resultat enligt bolag	19
■ Bilaga 7. Femårsresultat enligt bolag	20
■ Bilaga 8. Nyckeltal per bolag	21
■ Statistikkällor	22

Undersökning av lönsamheten inom lagstadgad olycksfallsförsäkring 2002–2011, analys

19.11.2012

Sidan 2 (22)

Sammandrag

Finansinspektionen publicerar utför årligen en undersökning av lönsamheten inom lagstadgad olycksfallsförsäkring. I undersökningen rapporteras inte bara statistik över försäkringsgrenen som helhet utan också bolagsvisa analyser. Undersökningen innehåller information om utvecklingen av försäkringspremierna, marknadsandelarna och resultaten inom den lagstadgade olycksfallsförsäkringen. Dessutom beskrivs utvecklingen av totalkostnadsprocenten. Undersökningen kompletteras av statistiken över lagstadgad olycksfallsförsäkring och av en separat Excelfil med ett sammandrag av de uppgifter som samlats in från de finländska bolagen.

Vid ingången av 2012 trädde en ändring av lagen om olycksfallsförsäkring i kraft. Enligt ändringen ska Finansinspektionen årligen lägga fram en rapport om resultatutfallet inom lagstadgad olycksfallsförsäkring enligt försäkringsbolag under en period som minst omfattar de fem föregående kalenderåren. Lagen tillämpas på de försäkringsperioder som börjar när lagen är i kraft.

Resultatet bedöms ur tre olika synvinklar: prissättningen, försäkringsrörelsens lönsamhet och avkastningen på sysselsatt kapital. Resultatet som mäter försäkringsrörelsens lönsamhet kan anses motsvara det i lagen avsedda utfallet inom lagstadgad olycksfallsförsäkring.

Under 2011 bedrev 12 finländska försäkringsbolag och en filial till ett försäkringsbolag i en annan EES-stat lagstadgad olycksfallsförsäkring i Finland. Marknaden var dock mycket koncentrerad eftersom de fyra största försäkringsbolagens andel av marknaden var omkring 84 procent. Premieinkomsterna av lagstadgad olycksfallsförsäkring före avdrag av kreditförluster uppgick till ungefär 591 miljoner euro, en ökning med nästan 9 procent jämfört med året innan.

Försäkringsrörelsens resultat som räknats ur premie-sättningssynvinkel var bättre än året innan främst till följd av ökade premier. Resultatet i förhållande till premieinkomsten var 13 procent 2011 vilket stannade något under medelvärdet (14 procent) för hela översiktsperioden 2002–2011. Resultatet har varit positivt under hela översiktsperioden. Premienivån kan anses vara betryggande.

Med tanke på lönsamheten var 2011 däremot ett svagt år för lagstadgad olycksfallsförsäkring. Den försvagade lönsamheten påverkades av både de utmaningar som turbulensen på placeringsmarknaden orsakade för placeringsverksamheten inverkade och de exceptionellt stora ändringar i beräkningsgrunderna för ansvarsskulden. Försäkringsrörelsens resultat i förhållande till försäkringspremierna uppvisade en betydlig förlust och var -23 procent. Resultatet för 2011 var det svagaste under hela översiktsperioden medan motsvarande medelvärde för de senaste tio åren var 6 procent.

Avkastningen på sysselsatt kapital bundet i den lagstadgade olycksfallsförsäkringsverksamheten uppvisade också enligt beräkningar en förlust på omkring 17 procent 2011. Även i detta hänseende var 2011 ett dåligt år för den lagstadgade olycksfallsförsäkringen. För hela översiktsperioden 2002–2011 var avkastningen i genomsnitt 11 procent.

Närmare upplysningar lämnas av ledande matematiker Pirkko Welin-Siikaluoma, telefon 010 831 5533.

Undersökning av lönsamheten inom lagstadgad olycksfallsförsäkring 2002–2011, analys

19.11.2012

Sidan 3 (22)

Allmänt

För undersökningen har material för räkenskapsåren 2002–2011 samlats in från försäkringsbolagen. Materialet är baserat på bokslutsuppgifter och uppgifter ur bolagens interna redovisning, som till en del inte är granskade av revisor. Undersökningen omfattar endast uppgifter enligt lagen om olycksfallsförsäkring. Den lagstadgade olycksfallsförsäkringen för idrottsutövare ingår således inte i analysen.

Om inte annat anges, står brutto för siffror före avdrag för återförsäkrarens andel. På motsvarande sätt står netto för siffror efter avdrag av återförsäkrarens andel, dvs. den andel som bolaget självt ansvarar för. Utjämningsbeloppet har i sin helhet lämnats utanför undersökningen och räknas således inte här till den försäkringstekniska ansvarsskulden. Resultatsiffrorna är beräknade före skatt.

De bolagsvisa siffrorna redovisas som medelvärden för översiktsperioden. För relationstalen uppges också spridningen.

Premieinkomstens utveckling

Under 2011 bedrev 12 finländska försäkringsbolag och en filial¹ till ett försäkringsbolag i en annan EES-stat lagstadgad olycksfallsförsäkring i Finland. Premieinkomsten² enligt resultaträkningen för 2011 före kreditförluster och före avdrag av återförsäkrarens andel utgjorde 591,0 miljoner euro, jämfört med 544 miljoner euro 2010. Premieinkomsten ökade med 8,6 procent.

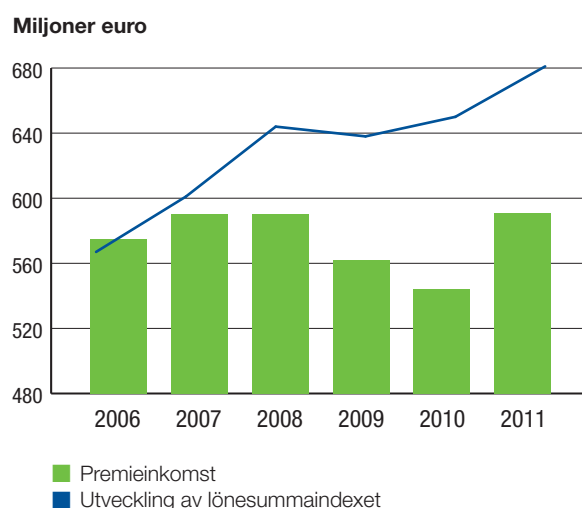
Lönesumman, som ligger till grund för premien för lagstadgad olycksfallsförsäkring, ökade 2011 i ekonomin som helhet (inkl. offentliga sektorn) med 4,8 procent jämfört med 2010. Utvecklingen av premieinkomsten inom lagstadgad olycksfallsförsäkring överskred således den allmänna utvecklingen av lönesumman.

I diagram 1 presenteras utvecklingen av försäkringspremieinkomsten och lönesummaindexet 2006–2011.

1 EES-försäkringsbolag som bedriver försäkringsrörelse i Finland med stöd av etableringsrätten.

2 I premieinkomsten enligt resultaträkningen ingår inte kreditförluster, arbetarskyddsavgift och sjukvårdsavgift (efter 2004) och inte heller fördelningsavgift (efter 2006).

Diagram 1. Utvecklingen av försäkringspremieinkomsten

Diagrammen visar att premieinkomsten har ökat måttfullare än lönesummaindexet under dessa år. Då man jämför ändringarna i premieinkomsten och lönesummaindexet årligen kan man se att utvecklingen av premieinkomsten under översiktsperioden har överskridit utvecklingen av lönesumman endast 2011.

Undersökning av lönsamheten inom lagstadgad olycksfallsförsäkring 2002–2011, analys

19.11.2012

Sidan 4 (22)

Marknadsandelar

I tabell 1 redovisas marknadsandelarna för de finländska bolagen och filialen både i fråga om hela försäkringsverksamheten enligt lagen om olycksfallsförsäkring och efter försäkringstyp. Försäkringarna är uppdelade i obligatoriska normal- och specialtarifferade arbetstidsförsäkringar samt i frivilliga arbetstids- och fritidsförsäkringar. Marknadsandelarna anges i procent. I kolumnen totalt redovisas premieinkomsten per försäkringstyp i miljoner euro.

Obligatoriska olycksfallsförsäkringar enligt lagen om olycksfallsförsäkring delas in i special- och normaltarifferade försäkringar. Om försäkringspremien eller de ersättningar som betalas med stöd av försäkringen är tillräckligt höga, ska också försäkringstagarens egen olycksstatistik beaktas när försäkringspremien bestäms. Sådana försäkringar kallas specialtarifferade och är definitionsmässigt främst stora företags försäkringar. Övriga, mindre försäkringar kallas normaltarifferade.

Premien för normaltarifferade försäkringar påverkas inte av försäkringstagarens egen olycksstatistik.

Lagen om olycksfallsförsäkring innehåller inte enbart bestämmelser om obligatoriska försäkringar utan också möjlighet till frivilliga försäkringar i vissa fall. Ersättningsförmåner och ersättningsgilla skedefall är då i regel desamma som vid lagstadgad olycksfallsförsäkring. Frivilliga försäkringar för arbetstiden enligt 57 § 1 mom. i lagen om olycksfallsförsäkring är avsedda för sådana fall där arbetstagaren inte omfattas av den obligatoriska lagstadgade olycksfallsförsäkringen. Hit räknas t.ex. arbetsgivaren själv, familjemedlemmar som varaktigt hör till arbetsgivarens hushåll eller majoritetsägare i ledande ställning i bolaget. Enligt 57 § 2 och 3 mom. kan arbetstagarens olycksfallsförsäkringsskydd genom frivillig försäkring utsträckas att gälla även fritiden.

Tabell 1. Finländska försäkringsbolags och EES-filialens procentuella marknadsandelar enligt premieinkomst (paragrafhänvisningar till lagen om olycksfallsförsäkring)

	Obligatorisk försäkring för arbetstid, tariffpremier			Obligatorisk försäkring för arbetstid, specialtarifferade			Frivillig försäkring för arbetstid (57 § 1 mom.)			Försäkring för fritid (57 § 2 och 3 mom.)			Totalt		
	2009	2010	2011	2009	2010	2011	2009	2010	2011	2009	2010	2011	2009	2010	2011
A-Försäkring	5,6	5,4	5,4	2,6	2,4	2,8	7,7	7,0	8,3	5,9	5,6	5,5	4,2	4,0	4,3
Aktia	3,4	3,4	3,1	1,6	1,6	1,5	2,6	2,6	3,0	2,8	2,7	2,3	2,4	2,4	2,2
Fennia	15,3	14,1	15,5	14,9	12,8	13,6	10,7	11,6	13,2	15,2	16,3	14,2	14,7	13,4	14,3
If	19,5	19,8	19,0	30,8	30,0	29,0	9,7	9,0	10,5	22,6	22,7	19,8	24,9	24,4	23,6
Lokalförsäkring	8,3	8,8	8,2	0,8	0,7	0,8	8,7	9,4	11,4	5,0	5,6	5,4	4,2	4,4	4,4
Pohjantähti	3,3	3,2	3,0	0,9	0,8	0,9	2,6	2,6	2,7	2,2	2,2	2,0	1,9	1,9	1,8
Pohjola	20,1	18,5	19,0	30,0	31,5	29,8	18,7	17,0	21,0	30,3	28,5	26,7	26,0	25,9	25,3
Redarnas	0,1	0,2	0,1	1,0	0,8	0,7	0,0	0,0	0,0	3,1	3,0	2,3	0,8	0,7	0,6
Tapiola	21,3	23,1	23,3	15,8	17,4	18,5	35,6	37,2	26,0	10,3	10,7	19,5	18,7	20,3	20,8
Turva	0,8	0,8	0,7	0,6	0,8	1,0	1,2	1,2	1,2	0,6	0,6	0,5	0,7	0,8	0,8
Valio	0,0	0,0	0,0	0,3	0,5	0,6	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,2	0,2	0,3
Ålands	0,6	0,6	0,5	0,5	0,5	0,5	0,2	0,2	0,2	0,6	0,6	0,6	0,5	0,5	0,5
Tryg*	1,7	2,2	2,2	0,2	0,2	0,2	2,1	2,2	2,4	1,2	1,4	1,2	0,9	1,1	1,1
Totalt mn euro	182,4	175,2	198,9	291,2	281,5	298,8	42,9	44,1	40,9	45,6	43,3	52,4	562,1	544,0	591,0

* Tryg är Finländsk filial för Tryg Forsikring A/S.

Undersökning av lönsamheten inom lagstadgad olycksfallsförsäkring 2002–2011, analys

19.11.2012

Största delen av försäkringspremierna gäller obligatoriska försäkringar. I likhet med tidigare år stod de 2011 för 84 procent av premieinkomsten. Cirka 60 procent av premieinkomsten från obligatoriska försäkringar kom från specialtarifferade försäkringar. Premierna för frivilliga försäkringar fördelades nästan jämnt mellan arbetstidsförsäkringar och fritidsförsäkringar.

Pohjola stod 2011 för den största marknadsandelen, cirka 25,3 procent, av hela rörelsen. Motsvarande siffra året innan var 25,9 procent och Pohjolas marknadsandel hade därigenom minskat med 0,6 procentenheter. För If, som hade den näststörsta marknadsandelen, minskade marknadsandelen med 0,8 procentenheter till 23,6 procent. Av de därefter näststörsta ökade Tapiola sin marknadsandel med omkring 0,5 procentenheter till 20,8 procent. Även Fennia ökade sin marknadsandel med 0,9 procentandelar till 14,3 procent. De fyra största bolagen stod därmed för cirka 84 procent av hela marknaden. Den sammanlagda marknadsandelen för de övriga bolagen förblev på samma nivå som året innan och var 16 procent. Diagrammet 2 visar marknadsandelarna 2011 i fallande storleksordning.

En analys av marknadsandelarna efter försäkringstyp visar olika fördelning för de olika tarifferingarna. De fyra största bolagen kontrollerade 77 procent av hela marknaden för normalt tarifferade försäkringar. Den största andelen har Tapiola (23,3 procent) och därefter kom If (19,0), Pohjola (19,0) och Fennia (15,5). Inom specialtarifferade försäkringar var Pohjola och If åter klara marknadsledare med sina andelar på 29,8 respektive 29,0 procent och därefter kom Tapiola och Fennia med en marknadsandel på 18,5 respektive 13,6 procent. Dessa fyra största stod för 91,0 procent av marknaden.

Den klart största marknadsandelen av frivilliga arbetstidsförsäkringar hade Tapiola (26,0 procent). Pohjola ökade sin andel jämfört med året innan till 21,0 procent och en andel på omkring 10 procent innehades av Fennia (13,2), Lokalförsäkring (11,4) och If (10,5). De största marknadsandelarna av fritidsförsäkringar hade fortfarande Pohjola med 26,7 procent medan If (19,8), Fennia (14,2) och Tapiola (14,2) var de nästa största.

Diagrammet 3 visar försäkringsbolagens marknadsandelar efter försäkringstyp.

Diagram 2. Marknadsandelar, %

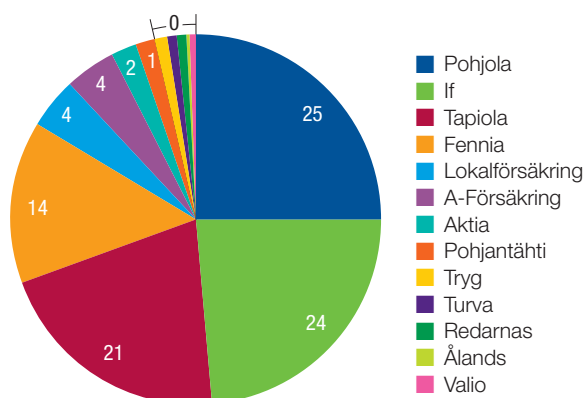
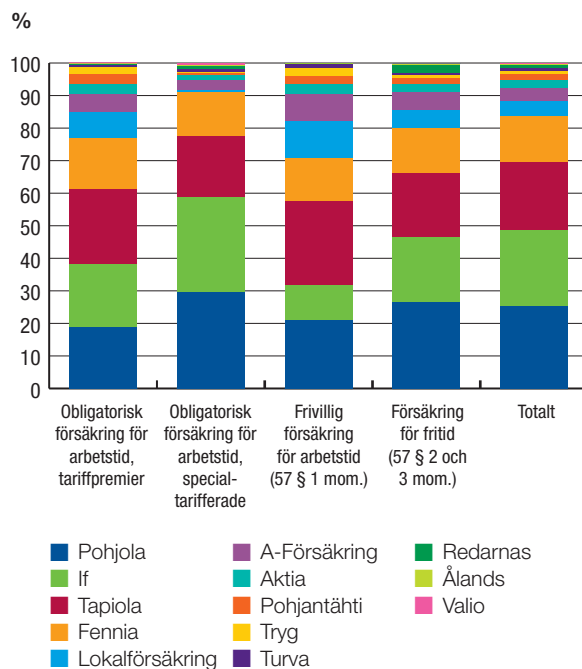

Diagram 3. Marknadsandelar efter försäkringstyp

Undersökning av lönsamheten inom lagstadgad olycksfallsförsäkring 2002–2011, analys

19.11.2012

Sidan 6 (22)

Resultatet av lagstadgad olycksfallsförsäkring

Resultatet av den lagstadgade olycksfallsförsäkringen beräknas nedan med tre olika metoder. De tre metoderna för beräkning av resultatet representerar olika synsätt på resultatbildningen.

I den första metoden beräknas det s.k. utjämnade resultatet av försäkringsrörelsen, där poster av engångskaraktär och extraordinära poster har eliminerats. I beräkningen beaktas placeringsintäkter som hänförs till rörelsen motsvarande den riskfria räntan. Försäkringsrörelsens utjämnade resultat avser att mäta förhållandet mellan försäkringspremierna och de förväntade kostnaderna för försäkringarna. Det utjämnade resultatet mäter nivån på försäkringspremierna ur premiesättningssynvinkel och ger en uppskattning av den säkerhetsbelastning som ingår i försäkringspremierna. I detta betraktelsesätt bedöms resultatet ur försäkringstagarens synvinkel.

I den andra metoden beräknas resultatet av försäkringsrörelsen utan utjämning. Det belyser det realiserade resultatet av försäkringsrörelsen under översiktsperioden. I detta resultat medräknas placeringsintäkter enligt redovisning till verkligt värde från tillgångar som utgör täckning för ansvarsskulden. Försäkringsrörelsens resultat utan utjämning mäter försäkringsrörelsens lönsamhet ur försäkringsbolagets synvinkel.

Det tredje resultatet är ett s.k. resultat av försäkringsverksamheten, med vilket man beräknar resultatet av lagstadgad olycksfallsförsäkring i förhållande till det sysselsatta kapitalet inom försäkringsgrenen. I resultatet av försäkringsverksamheten medräknas också placeringsintäkter från sysselsatt kapital. Försäkringsverksamhetens resultat ger en bild av den totala avkastningen på sysselsatt kapital inom försäkringsverksamheten, dvs. representerar ägarnas syn på lönsamheten i försäkringsverksamheten.

Nedan presenteras resultatet beräknat enligt dessa tre metoder för de finländska försäkringsbolagen³ 2002–2011 (diagrammen 4–6). Detaljerade beräkningar ingår i bilagorna 1–3. Eftersom fördelningen av placeringsintäkter på en

försäkringsgren alltid utgår från en bedömning, presenteras även principerna som tillämpats vid fördelningen av placeringsintäkterna.

Försäkringsrörelsens utjämnade resultat

Extraordinära poster eller poster av engångskaraktär med inverkan på resultatet, såsom effekter av ändrade beräkningsgrunder för ansvarsskulden, elimineras från försäkringsrörelsens utjämnade resultat. I det utjämnade resultatet hänförs intäkter av placeringsverksamheten till försäkringsrörelsen till ett belopp som motsvarar den riskfria avkastningen beräknad på nettoansvarsskulden i stället för de realiserade intäkterna. Faktorer som orsakar årliga fluktuationer i resultatet och därigenom försvårar jämförbarheten har således eliminerats i det utjämnade resultatet. Det utjämnade resultatet påverkas ändå av volatilitetsskapande faktorer, såsom fluktuationer i ersättningskostnader och utjämningspremier⁴.

Den riskfria avkastningen på nettoansvarsskulden har beräknats på så sätt att den kvartalsvisa genomsnittliga nettoansvarsskulden krediteras med ett belopp som motsvarar den genomsnittliga riskfria räntan noterad under samma rapportperiod. Som riskfri ränta används en sådan ränteavkastning på finska statens obligation vars löptid bäst motsvarar en period på 10 år. Bolagen kan även tillämpa en noggrannare beräkningsmetod som mer detaljerat beaktar kassaflödena från ansvarsskulden.

På lång sikt ger ett utjämnat resultat information om försäkringspremierna ur premiesättningssynvinkel. Eftersom principerna för hur försäkringspremierna fastställs ska vara kända redan vid upprättandet av försäkringsofferter före försäkringsperioden, fixeras nivån på försäkringspremierna redan innan kostnaderna för försäkringarna realiserar. Det är typiskt för lagstadgad olycksfallsförsäkring att de slutliga kostnaderna finns att tillgå i mycket långsam takt, ofta först efter tiotals år. Premiesättningen baserar sig därför på

³ Uppgifter om Tryg Forsikring A/S filial i Finland ingår inte.

⁴ Försäkringspremien för en försäkringsperiod består av en förskottspremie och en utjämningspremie. Överstiger eller understiger den slutliga försäkringspremien för försäkringsperioden beloppet av den uppburna förskottspremien, uppbärs hos försäkringstagaren eller återbärs till honom såsom utjämningspremie skillnaden mellan den slutliga premien och förskottspremierna.

Undersökning av lönsamheten inom lagstadgad olycksfallsförsäkring 2002–2011, analys

19.11.2012

Sidan 7 (22)

bolagets syn på de sannolika framtida kostnaderna och på en försiktig uppskattning av framtida placeringsintäkter på lång sikt från tillgångar uppbundna i försäkringsrörelsen. För att få en uppfattning om nivån på de förväntade intäkterna från försäkringarna har engångsändringar av beräkningsgrunderna eliminerats från ersättningarna och placeringsintäkterna beräknats enligt den riskfria avkastningen. För utjämning av den årliga fluktuationen i skadeutvecklingen behövs en tillräckligt lång översiktsperiod för att konjunktorens inverkan på skadekostnaden ska kunna beaktas i tillräcklig grad.

I bilaga 1 ges en noggrannare beräkning av hur det utjämnade resultatet har uppkommit.

Försäkringsrörelsens utjämnade resultat för de finländska företagen uppgick 2011 till 73,5 miljoner euro jämfört med 46,8 miljoner euro året innan. Resultatet ökade alltså med 26,7 miljoner euro jämfört med 2010. Resultatmedelvärdet var 71,5 miljoner euro för hela översiktsperioden 2002–2011.

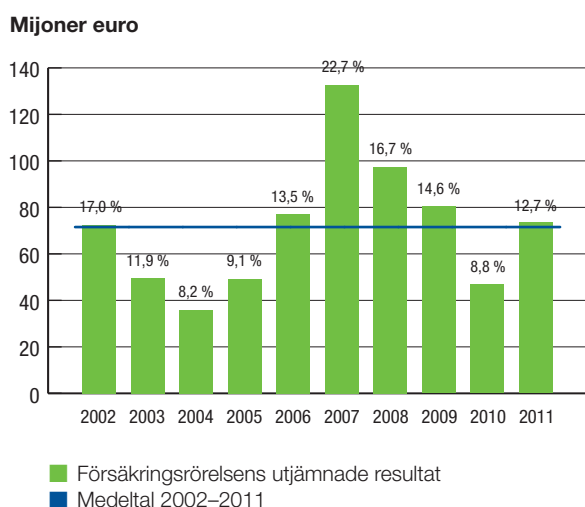
Den främsta orsaken till det bättre resultatet är en ökning av premierna. Nettopremieinkomsten uppgick till 574,3 miljoner euro jämfört med 528,2 miljoner euro året innan, en ökning med 46,1 miljoner euro. Genom

de höjda premierna förberedde sig bolagen bland annat på ökade ersättningskostnader till följd av ökad livslängd. Avkastningen på finska statens 10-åriga obligationer som använts i beräkningen var i genomsnitt 3,01 procent 2011, det vill säga nästan samma som året innan. Ränteavkastningen som allokateras till det utjämnade resultatet var 96,2 miljoner euro 2011 och 95,8 miljoner euro 2010. På så sätt förändrades den totala ränteavkastningen för hela sektorn inte nämnvärt.

När det utjämnade resultatet ställs i relation till bruttopremieinkomsten⁵ enligt resultaträkningen, blir avkastningen 12,7 procent för 2011. Detta överskrider avkastningsprocenten 8,8 för föregående år men är något lägre än medelvärdet för avkastningsprocenten för hela översiktsperioden som var 13,5.

Trots bland annat den årliga stokastiska variationen i ersättningskostnaden har försäkringsbolagens sammanräknade utjämnade resultat under hela den 9-åriga översiktsperioden varit klart positiv. Som lägst var resultatet 2004, då relationstalet var 8,2 procent. Det genomsnittliga relationstalet för de senaste tio åren, 13,5 procent, är högt i jämförelse med exempelvis motsvarande standardavvikelse i avkastningsprocent, som var 4,5 procentenheter. För branschen som helhet förefaller premiesättningen ha varit betryggande.

Diagram 4. Försäkringsrörelsens utjämnade resultat (mn euro) och resultatet i förhållande till bruttopremieinkomsten (%).

Försäkringsrörelsens resultat

Resultatet av försäkringsrörelsen (utan utjämning) erhålls genom att de effekter av ändrade beräkningsgrunder för ansvarsskulden som eliminerats i det utjämnade resultatet återförs och placeringsintäkten enligt redovisning till verkligt värde beräknad på tillgångar som utgör täckning för ansvarsskulden medräknas. Intäkten kan beroende på omständigheterna även vara lägre än ovannämnda riskfria avkastning. Det på så sätt beräknade resultatet representerar försäkringsrörelsens realiserade resultat. Spridningen av detta resultat speglar i sin tur nivån på försäkrings- och placeringsrisken på lång sikt.

Allokeringen av placeringsintäkter har gjorts så att placeringsintäkterna enligt redovisning till verkligt värde i försäkringsbolagets bokslut först fördelats mellan

5 Korrigerad för fördelningsavgifter.

Undersökning av lönsamheten inom lagstadgad olycksfallsförsäkring 2002–2011, analys

19.11.2012

Sidan 8 (22)

nettoansvarsskuld, kapitalkrav⁶ och överskjutande kapital i proportion till dessa. Den del av den fördelade placeringsintäkten som gäller ansvarsskulden hänförs sedan till lagstadgad olycksfallsförsäkring i proportion till ansvarsskulden för denna försäkring. I denna fördelningsregel för placeringsintäkter beaktas således inte att de tillgångar som utgör täckning för ansvarsskulden kan avvika rätt mycket från bolagets totala placeringsfördelning eller att täckningen för ansvarsskulden inom olika försäkringsgrenar kan fastställas på olika sätt t.ex. beroende på avsättningsduration.

Enligt lagen om försäkringsbolag ska bolaget vid täckningen ta hänsyn till arten av den försäkringsverksamhet som bolaget bedriver och i enlighet härmed sörja för att placeringarna görs så att de tryggar tillgångarnas säkerhet, avkastning och likviditet samt är lämpligt diversifierade och har lämplig spridning. Täckningen regleras av ett detaljerat regelverk som framför allt syftar till att begränsa den koncentrationsrisk och den motpartsrisk som är förenad med de tillgångar som utgör täckning. Eftersom största delen av ansvarsskulden inom lagstadgad olycksfallsförsäkring gäller pensionsansvar, ställs särskilda krav på säkerheten och likviditeten av de tillgångar som utgör täckning. Därför använder bolagen i hög grad finansmarknadsinstrument för täckning av ansvarsskulden.

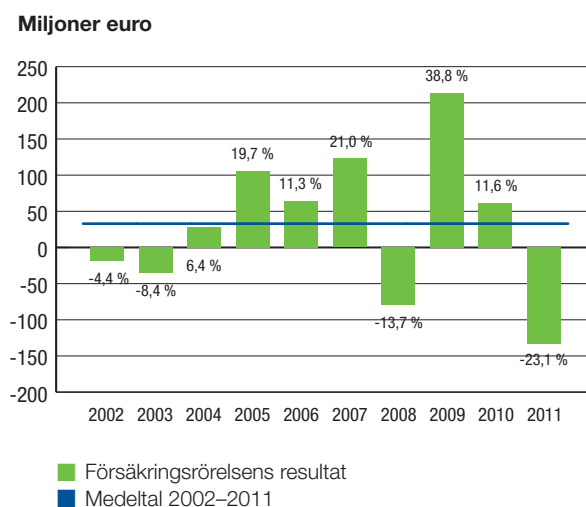
För analysen beräknas som jämförelse också ett alternativt resultat, där avkastningen på ansvarsskulden utöver den riskfria räntan baserar sig på ett annat kalkyleringssätt. Det alternativa resultatet syftar till att bättre beakta särdragen i täckningen. Den alternativa placeringsintäkten för 2007–2011 baserar sig på uppgifter som bolagen lämnat om tillgångar som utgör täckning för ansvarsskulden. För åren före 2007 finns sådana uppgifter inte att tillgå. Placeringsintäkterna hänförs därför till täckningen för ansvarsskulden inom lagstadgad olycksfallsförsäkring med hjälp av en genomsnittlig fördelningsregel. Fördelningsregeln bygger på antagandet att bolaget i sin placeringsportfölj har

obligationer i första hand för täckning av ansvarsskulden och framför allt pensionsansvaret.⁷

Det alternativa beräkningssättet ger en uppfattning om intäktsallokeringens betydelse för resultatet.

Diagrammet 5 visar att försäkringsrörelsens resultat varierar kraftigt från år till år. Försäkringsrörelsens resultat uppvisade en förlust på 133,7 miljoner euro, vilket var 192,5 miljoner euro mindre än året innan. Detta berodde på ändringarna i beräkningsgrunderna, som ledde till ett försvagat resultat på 145,6 (41,2) miljoner euro, och en minskning av placeringsintäkterna enligt redovisning till verkligt värde med 117,6 miljoner euro från året innan. De största ändringarna i beräkningsgrunderna hänförde sig till ibruktagningen av den nya dödlighetsmodellen som

Diagram 5. Försäkringsrörelsens resultat (mn euro) och resultatet i förhållande till bruttopremieinkomsten (%).

⁷ Antagandet är att bolaget täcker pensionsansvaret i första hand med obligationer. Om bolaget har ett större innehav av obligationer än vad som behövs för täckning av pensionsansvaret, anses bolaget i första hand använda dem för täckning av andra försäkringstekniska avsättningar. Således skulle den placeringsintäkt som beräknats på pensionsansvaret i allmänhet nästan i sin helhet basera sig på avkastningsnivån för obligationer och avkastningen på övriga försäkringstekniska avsättningar i regel på det vägda medelvärdet av denna avkastningsnivå och avkastningsnivån för övriga placeringar.

För 2002–2004 har Finansinspektionen uppgifter om bolagens placeringsintäkter enligt redovisning till verkligt värde endast för placeringsportföljen som helhet, inte per instrument, och det alternativa resultatet för dessa år har därför beräknats på uppskattade genomsnittliga placeringsintäkter på finansmarknadsinstrumenten.

⁶ 2002–2007 målgränsen för solvenskapitalet VPO; från och med 2008 målgränsen för det korrigerade solvenskapitalet.

Undersökning av lönsamheten inom lagstadgad olycksfallsförsäkring 2002–2011, analys

19.11.2012

Sidan 9 (22)

utvecklats av Olycksfallsförsäkringsanstaltens förbund och Trafikförsäkringscentralen och till sänkningar av diskontoräntan. Försäkringsrörelsens resultat för 2011 var det sämsta under hela den tio år långa översiktsperioden. Det genomsnittliga resultatet under översiktsperioden var 32,9 miljoner euro.

Resultatet av försäkringsrörelsen under översiktsperioden i genomsnitt var något högre med den alternativa allokeringen av placeringsintäkter än med den ursprungliga placeringsfördelningen och uppgick till 38,1 miljoner euro. Trots att översiktsperiodens resultat var i samma storleksklass oberoende av på vilket sätt placeringsintäkterna beräknats, kunde resultaten beräknade på dessa två sätt skilja sig stort på årsnivå. Detta berodde främst på den divergerande utvecklingen av placeringsintäkterna enligt verkligt värde i de två största placeringskategorierna – räntebärande instrument och aktier – under de aktuella åren.

När resultatet ställs i relation till bruttopremieinkomsten enligt resultaträkningen, blir avkastningen i procent 23,1 procent för 2011 medan medelvärdet för översiktsperioden var 9,1 procent. Enbart ändringarna i beräkningsgrunderna för ansvarsskulden försvagade resultatet med 25,2 procentenheter. Den genomsnittliga resultatprocenten för översiktsperioden 2002–2011 var 5,9 och standardavvikelsen 18,6 procentenheter. Med den alternativa allokeringen av placeringsintäkter var resultatet av försäkringsrörelsen under översiktsperioden i genomsnitt något högre och uppgick till 7,4 procent.

Relationstalen för resultatet utan utjämning kan främst ses som riktgivande på grund av approximeringar i allokeringen av placeringsintäkter. Resultaten visar dock att försäkringsrörelsen i genomsnitt förefaller att ha varit lönsam för försäkringsbolagen.

Försäkringsverksamhetens resultat

Resultatet av försäkringsrörelsen beräknades som förväntad och realiserad lönsamhet i försäkringsrörelsen. Med resultatet av försäkringsverksamheten mäts dessutom det att kapital binds upp i verksamheten och att intäkter genereras på de placeringstillgångar som utgör täckning för kapitalet. Försäkringsverksamheten är förenad med risker som medför förluster för bolaget om de realiseras. Därför

ska bolaget ha kapital som vid behov kan användas till att täcka förlusterna. I försäkringsbolagslagen fastställs ett minimikrav och en eftersträvd gräns för sådant kapital⁸. De kallas minimibelopp och målgräns för det korrigerade solvenskapitalet.

Kapitalkraven enligt lagen beräknas för bolaget som helhet. För att kunna medräknas i analyserna av olycksfallsförsäkring ska kapitalet först fördelas på försäkringsgrenar. I analysen nedan beräknas det sysselsatta kapitalet i lagstadgad olycksfallsförsäkring i förhållande till målgränsen för det korrigerade solvenskapitalet för denna försäkringsgren. Den lagstadgade olycksfallsförsäkringens andel av kapitalkravet beräknas med premieintäkter för egen räkning och nettoansvarsskuld som fördelningsgrund⁹.

Resultatet av försäkringsverksamheten inom lagstadgad olycksfallsförsäkring uträknas så att placeringsintäkten enligt redovisning till verkligt värde på tillgångar för täckning av kapitalkravet för försäkringsgrenen läggs till resultatet av försäkringsrörelsen. Placeringsintäkten beräknas i proportion till kapitalkravet för försäkringsgrenen som en andel av nettointäkten enligt redovisning till verkligt värde på placeringar som det totala kapitalkravet motsvarar. Antagandet är att placeringsintäkterna på tillgångar som ska täcka ansvarsskuld och kapitalkrav ligger på samma nivå som den genomsnittliga placeringsintäkten på totala tillgångar.

Liksom vid beräkningen av försäkringsrörelsens resultat ges också här ett alternativt resultat utgående från ett annat sätt att hänföra placeringsintäkterna. Resultatet räknas då med en alternativ allokering av placeringsintäkter och uppskattningen av placeringsintäkten på tillgångar som utgör täckning för sysselsatt kapital bygger på det innehav som inte behövs för täckning av ansvarsskuld. Som sysselsatt kapital används medelvärdet av ingående och utgående kapitalkrav för året.

⁸ 12 kap.13 § i försäkringsbolagslagen (521/2008).

⁹ Den lagstadgade olycksfallsförsäkringens andel av kapitalkravet beräknas enligt följande: där B = nettopremieintäkt, VT_{min} = kapitalkrav för försäkringstekniska risker och S = kapitalkrav för placeringsrisk, nettovastuuvelka = nettoansvarsskulden, lak.tap. = lagstadgad olycksfallsförsäkring.

$$y = \frac{\text{nettovastuuvelka (lak . tap.)} + 0,8 \cdot \frac{B(\text{lak . tap.})}{B} \cdot VT_{\min} + 1,8 \cdot \frac{\text{nettovastuuvelka (lak . tap.)}}{\text{nettovastuuvelka}} \cdot S}{\text{nettovastuuvelka} + 0,8 \cdot VT_{\min} + 1,8 \cdot S}$$

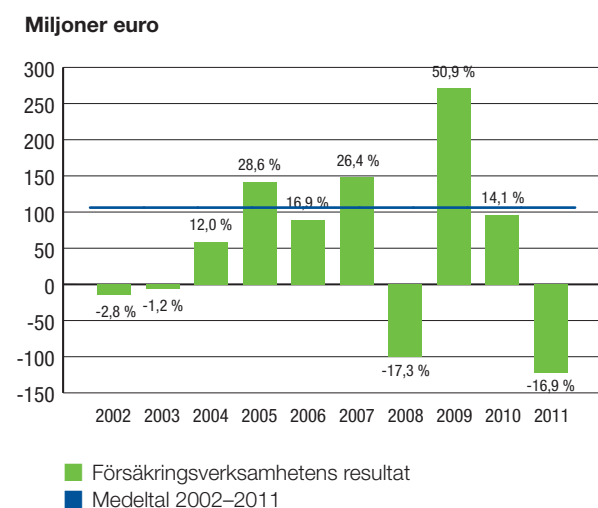

Undersökning av lönsamheten inom lagstadgad olycksfallsförsäkring 2002–2011, analys

19.11.2012

Sidan 10 (22)

Diagram 6. Försäkringsverksamhetens resultat (mn euro) och resultatet i förhållande till den genomsnittliga målgränsen (%) för det korrigerade solvenskapitalet

Resultatet av försäkringsverksamheten presenteras i diagram 6 och bilaga 3.

På täckningen för det bundna kapitalet i lagstadgade olycksfallsförsäkringar beräknades placeringsintäkter enligt redovisning till verkligt värde ha influtit för 11,0 (34,8) miljoner euro 2011. Resultatet av försäkringsverksamheten 2011 blev således -122,7 (96,3) miljoner euro. I förhållande till den genomsnittliga målgränsen för solvenskapitalet innebär det en avkastning på cirka 16,9 (14,1) procent på sysselsatt kapital. För hela översiktsperioden var avkastningen i genomsnitt 11,1 procent. Det alternativa beräkningssättet gav för hela översiktsperioden en något lägre genomsnittlig avkastningsprocent (10,6).

Bolagsvisa resultat

I bilagorna 4–6 redovisas resultaträkningarna för försäkringsrörelsen och försäkringsverksamheten inom lagstadgad olycksfallsförsäkring i finländska försäkringsbolag som medelvärden för översiktsperioden 2002–2011 per bolag. För EES-filialer redovisas resultaträkningarna för försäkringsrörelsen som medelvärde¹⁰ för 2008–2011 så att avkastningen enligt

¹⁰ Tryg började bedriva lagstadgad olycksfallsförsäkring i Finland 2007.

redovisning till verkligt värde på nettoansvarsskulden har beräknats utifrån avkastningsnivåerna i genomsnitt. Under det aritmetiska medelvärdet för respektive resultatprocent anges motsvarande standardavvikelse. I bilaga 7 presenteras dessutom resultatutfallet enligt bolag för de fem senaste åren i enlighet med försäkringsbolagslagen.

Analysen av branschen som helhet visar att premiesättningen har varit betryggande och att både försäkringsrörelsen och försäkringsverksamheten i genomsnitt har varit lönsamma, men för enskilda bolag varierar resultaten beräknade utifrån statistiken. Skillnaderna förklaras dels av olika nivåer på premier och placeringsintäkter, dels av den årliga stokastiska variationen i resultaten. Den årliga variationen i ett enskilt bolags resultat är typiskt mycket större än vad som framgår av det sammanräknade materialet. Även i det utjämnade resultatet av försäkringsrörelsen – speciellt i bolag med liten premieinkomst – kan standardavvikelsena vara mycket stora. Det innebär att den resultatutjämnande effekt som beräkningsformeln har i enskilda försäkringsbolag är mycket olika beroende på bolagets storlek.

En förklarande faktor till avvikelsena är den stokastiska variationen i ersättningarna. Inom lagstadgad olycksfallsförsäkring kan bolaget inte påverka storleken på den ersättning som betalas ut för en skada, eftersom ersättningen fastställs enligt lagen om olycksfallsförsäkring. Eftersom ersättningarna inte beror på försäkringsbolagets storlek kan enskilda skador därför skapa stora variationer i resultatet i små bolag.

När man jämför de realiserade resultaten utan utjämning kan man notera att bolagen har klarat sig mycket olika i det konjunkturläge som rådde under översiktsperioden. Försäkringsrörelsens genomsnittliga resultat i förhållande till bruttopremieinkomsten varierade mellan -6,7 och 12,4 procent i de största bolagen (premieinkomst över 50 miljoner euro). I de minsta finländska bolagen (premieinkomst under 5 miljoner euro) varierade det genomsnittliga resultatet mellan -44,9 och 53,1 procent av bruttopremieinkomsten. I de övriga bolagen (premieinkomst mellan 5 och 50 miljoner euro) låg resultatet mellan 10,0 och 21,7 procent.

På motsvarande sätt varierade försäkringsverksamhetens genomsnittliga resultat i förhållande till sysselsatt kapital

Undersökning av lönsamheten inom lagstadgad olycksfallsförsäkring 2002–2011, analys

19.11.2012

Sidan 11 (22)

Tabell 2. Försäkringsbolagens skadeprocent

	Riskprocent			Skaderegleringsprocent			Skadeprocent		
	2009	2010	2011	2009	2010	2011	2009	2010	2011
Högsta	165,1 %	107,5 %	120,3 %	23,3 %	24,9 %	23,3 %	181,6 %	119,8 %	131,6 %
Median	72,4 %	84,0 %	81,3 %	6,7 %	7,5 %	6,7 %	81,9 %	90,8 %	95,8 %
Medelvärde	76,1 %	81,2 %	85,6 %	9,2 %	9,2 %	8,6 %	85,3 %	90,4 %	94,2 %
Sammanlagt	84,1 %	95,2 %	107,1 %	8,6 %	7,6 %	8,1 %	92,8 %	102,8 %	115,2 %
Lägsta	31,0 %	43,9 %	33,2 %	4,9 %	3,4 %	4,3 %	36,5 %	51,3 %	39,9 %

mellan -2,0 och 16,7 procent i stora bolag, mellan 12,8 och 65,3 procent i medelstora bolag och mellan 5,6 och 49,3 procent i små bolag.

Nyckeltal

Specifikation av totalkostnadsprocent

Totalkostnadsprocenten är ett av de vanligaste resultatmått. I följande tabeller redovisas sammandrag av totalkostnadsprocenten och dess beståndsdelar inom lagstadgad olycksfallsförsäkring i finländska försäkringsbolag under de tre senaste åren. Procenten beräknas på uppgifter för egen räkning. I tabellerna avses med medelvärde aritmetiskt medelvärde för bolagens relationstal. Det sammanlagda relationstalet har i sin tur räknats på bolagens sammanlagda indata, det vill säga att det handlar om ett med premieintäkter vägt medelvärde.

Med totalkostnadsprocent avses summan av skadeprocent och driftskostnadsprocent. I tabell 2 har skadeprocenten delats upp i riskprocent och skaderegleringsprocent. Med riskprocent avses förhållandet mellan skadeersättningskostnaderna och premieintäkterna och med skaderegleringsprocent förhållandet mellan skaderegleringskostnaderna och premieintäkterna. Driftskostnadsprocenten erhålls genom att andra kostnader än skaderegleringskostnaderna eller driftskostnaderna för placeringsverksamheten divideras med premieintäkterna.

Tabellen visar att skadeprocenten, som beräknats på de sammanlagda uppgifterna för 2011, ökade med 12,4 procentenheter från året innan och uppgick till 115,2 procent, men stora skillnader förekom mellan enskilda

bolag. Skadeprocentens aritmetiska medelvärde var i sin tur 3,9 procentenheter högre än året innan och uppgick till 94,2 procent. Orsaken till skillnaderna mellan medelvärdena var den starkt koncentrerade marknaden och marknadsledarnas skadeprocent som var högre än genomsnittet.

Tabell 3 visar hur totalkostnadsprocenten bildas före och efter korrigering för beräkningsräntekostnaden. Vid lagstadgad olycksfallsförsäkring, där pensionsåtagandena för ansvarsskulden har diskonterats, inverkar den årliga upplösningen av diskontoräntan (beräkningsräntekostnaden) på att ersättningskostnaderna ökar. Med totalkostnadsprocent korregerad för beräkningsräntekostnad avses en kostnadsprocent där beräkningsräntekostnaden har eliminerats från ersättningskostnaden.

Den sammanlagda driftskostnadsprocenten var i genomsnitt 13,7 procent 2011. Det var 0,6 procentenheter lägre än året innan. I likhet med skadeprocenten varierade driftskostnadsprocenten också enligt bolagen.

Den genomsnittliga totalkostnadsprocenten var utifrån de sammanlagda siffrorna 129,2 procent 2011. Beräkningsräntegrunden inverkade på totalkostnadsprocenten med +13,9 procentenheter vilket gjorde att den för beräkningsräntegrunden korregerade totalkostnadsprocenten var 115,4 procent 2011. Motsvarande aritmetiska medelvärde stannade under hundra procent, det vill säga på 99,7 procent.

Bilaga 8 visar tioårsmedelvärdena för nyckeltalen enligt bolag.

Undersökning av lönsamheten inom lagstadgad olycksfallsförsäkring 2002–2011, analys

19.11.2012

Sidan 12 (22)

Tabell 3. Försäkringsbolagens totalkostnadsprocent

	Skadeprocent			Skadeprocent (korrigerad för beräkningsräntekostnad)		
	2009	2010	2011	2009	2010	2011
Högsta	181,6 %	119,8 %	131,6 %	162,3 %	111,1 %	123,2 %
Median	81,9 %	90,8 %	95,8 %	77,1 %	82,0 %	86,8 %
Medelvärde	85,3 %	90,4 %	94,2 %	75,1 %	80,4 %	85,0 %
Sammanlagt	92,8 %	102,8 %	115,2 %	78,7 %	88,0 %	101,7 %
Lägsta	36,5 %	51,3 %	39,9 %	36,5 %	46,6 %	35,5 %
	Driftkostnadsprocent					
	2009	2010	2011	2009	2010	2011
Högsta	21,8 %	24,0 %	20,6 %	21,8 %	24,0 %	20,6 %
Median	15,6 %	15,0 %	15,1 %	15,6 %	15,0 %	15,1 %
Medelvärde	15,7 %	15,7 %	14,7 %	15,7 %	15,7 %	14,7 %
Sammanlagt	14,1 %	14,3 %	13,7 %	14,1 %	14,3 %	13,7 %
Lägsta	10,7 %	11,3 %	7,8 %	10,7 %	11,3 %	7,8 %
	Totalkostnadsprocent			Totalkostnadsprocent (korrigerad för beräkningsräntekostnad)		
	2009	2010	2011	2009	2010	2011
Högsta	197,6 %	138,2 %	147,5 %	178,3 %	129,5 %	139,1 %
Median	96,2 %	104,5 %	110,4 %	90,0 %	96,7 %	102,1 %
Medelvärde	100,9 %	106,0 %	109,0 %	90,8 %	96,0 %	99,7 %
Sammanlagt	106,8 %	117,1 %	129,2 %	92,7 %	102,3 %	115,4 %
Lägsta	50,3 %	70,9 %	59,2 %	50,9 %	66,2 %	54,9 %

Känslighetsanalys

På grund av det stora pensionsansvaret är nettoersättningsansvaret inom lagstadgad olycksfallsförsäkring cirka 5 gånger större än nettopremieinkomsten. I tabell 4 redovisas en känslighetsanalys av totalkostnadsprocenten vid ändringar i premieinkomst eller ersättningsansvar. Med antagandet att alla övriga poster är oförändrade har en 1 procents ökning av nettopremieinkomsten eller nettoersättningsansvaret följande effekt på de sammanräknade totalkostnadsprocenten.

Utveckling av kostnadsprocenten per skadeår

Ovan redovisas sammandrag av bolagens totalkostnadsprocent per räkenskapsår. Nedan granskas kostnadsprocenten och utvecklingen av dem per skadeår. I beräkningen ges en analys av

Tabell 4. Känslighetsanalys av sammanräknad totalkostnadsprocent (inverkan angiven i %-enhet)

+ 1 procent	2009	2010	2011
Nettopremieinkomst	-1,1 %	-1,2 %	-1,3 %
Egentligt nettoersättningsansvar	5,4 %	5,8 %	5,7 %
+ förtecken höjer totalkostnadsprocenten			

skadeersättningarna för olycksfallen under de respektive skadeåren. Försäkringspremierna består av premier fördelade på respektive skadeår. Driftkostnader och skaderegleringskostnader fördelas inte på skadeår utan de analyseras med genomsnittliga kostnadsprocent för hela översiktsperioden. Analysen baserar sig på bruttoprocent utan avdrag för återförsäkrarens andel.

Eftersom beaktandet av placeringsverksamheten spelar en central roll inom lagstadgad olycksfallsförsäkring,

Undersökning av lönsamheten inom lagstadgad olycksfallsförsäkring 2002–2011, analys

19.11.2012

Sidan 13 (22)

Tabell 5. Nyckeltal per skadeår (brutto)

Skadeår	Riskprocent kompletterad med riskfri avkastning (%)										Genomsnittlig skaderegleringsprocent för nio år	Genomsnittlig driftkostnadsprocent för nio år	Totalkostnadsprocenten i det senaste året
	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011			
2002	74,02	64,93	64,98	64,87	64,81	64,02	63,14	62,98	63,16	63,32	6,39	12,47	82,17
2003	—	75,99	72,17	73,49	73,22	71,92	70,33	68,45	69,21	69,58	6,39	12,47	88,44
2004	—	—	79,25	70,50	66,41	65,02	65,44	62,45	61,46	62,36	6,39	12,47	81,21
2005	—	—	—	83,22	71,97	66,86	65,89	65,60	62,73	63,67	6,39	12,47	82,53
2006	—	—	—	—	82,88	68,25	63,86	61,90	59,86	59,40	6,39	12,47	78,26
2007	—	—	—	—	—	86,28	74,59	70,40	68,59	67,42	6,39	12,47	86,27
2008	—	—	—	—	—	—	86,41	78,18	73,53	71,11	6,39	12,47	89,96
2009	—	—	—	—	—	—	—	81,34	69,71	64,26	6,39	12,47	83,12
2010	—	—	—	—	—	—	—	—	89,38	79,82	6,39	12,47	98,67
2011	—	—	—	—	—	—	—	—	—	93,71	6,39	12,47	112,57

har den riskfria avkastningen (beräknad på samma sätt som vid beräkning av det utjämnade resultatet) på bruttoansvarsskulden efter avdrag för beräkningsräntekostnad lagts till i bruttopremierna. På motsvarande sätt elimineras beräkningsräntekostnaden och även ändringar av beräkningsräntan för ansvarsskulden från bruttoskadeersättningskostnaderna. Den riskfria avkastningen beaktas alltså i kalkylen som en faktor som (i allmänhet) bidrar till att öka premieintäkterna och minska ersättningskostnaderna vilket är orsaken till att en kostnadsprocent som beräknats enligt detta är mindre än en totalkostnadsprocent som beräknats på traditionellt vis.

Effekten av avsättningen för okända skador inom specialarrangemanget för yrkessjukdomar avräknas från bruttoskadeersättningskostnaderna eftersom den är svårspecificerad per skadeår. Att avsättningen för okända skador inom specialarrangemanget för yrkessjukdomar lämnas utanför analysen förbättrar åtminstone till en början riskprocenten, som sedan korrigeras allteftersom ansvaren framgår.

Så länge som avsättningar gjorts för något skadeår kommer den riskfria avkastningen efter avdrag för beräkningsräntekostnaden att läggas till i

försäkringspremien i analysen, vilket förbättrar nyckeltalen för kommande skadeår. Nyckeltalen nedan är endast en uppskattning av det slutliga utfallet, som finns att tillgå först efter flera år.

Tabellen 5 pekar på en sjunkande trend i riskprocenten för varje skadeår. En stigande kostnadsprocent skulle innebära att uppskattningen av bolagets ansvar har visat sig vara otillräcklig eller att räntan som använts för diskontering under skadeåret har visat sig vara för hög jämfört med utvecklingen av den riskfria räntan. Även om den uppskattade totalkostnadsprocenten för alla skadeåren i översiktsperioden låg nära 100 procent det första året sjönk den rätt snabbt och lade sig efter några år på en nivå under 100 procent. Tabellen pekar på att försäkringspremierna har varit betryggande analyserade också per skadeår.

Undersökning av lönsamheten inom lagstadgad olycksfallsförsäkring 2002–2011, analys

19.11.2012

Sidan 14 (22)

Bilaga 1. Försäkringsrörelsens utjämnade resultat 2002–2011

Tabell 6. Den lagstadgade olycksfallsförsäkringsrörelsens utjämnade nettoresultat utan fördelningsposter, finländska försäkringsbolagen sammanlagt

Miljoner euro	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	Medel- värde 2002– 2011	Sprid- ning %- enheter
1. Jämförbar premieintäkt	425,0	413,4	432,7	534,7	567,0	582,1	578,8	546,3	528,0	572,2	518,0	
2. Riskfri avkastning på ansvarsskuld efter avdrag av beräkningsräntekostnad	41,6	35,1	37,1	23,9	37,5	54,7	50,9	38,2	17,5	16,5	35,3	
3. Jämförbar skadeersättningskostnad	-308,6	-308,9	-340,0	-408,5	-420,5	-397,2	-414,2	-385,3	-385,0	-391,1	-375,9	
4. Jämförbar skaderegleringskostnad	-30,0	-32,7	-28,9	-32,2	-32,6	-34,0	-38,3	-39,7	-38,2	-45,3	-35,2	
5. Driftskostnader	-53,5	-55,3	-62,9	-66,5	-71,8	-70,3	-77,4	-76,9	-75,5	-78,8	-68,9	
6. Förändring i garantiavgiftsposten	-1,9	-2,0	-2,2	-2,3	-2,4	-2,4	-2,3	-2,3	0,0	0,0	-1,8	
7. Försäkringsrörelsens utjämnade resultat (netto)	72,6	49,6	35,9	49,3	77,2	132,7	97,5	80,4	46,8	73,5	71,5	
8. Försäkringsrörelsens utjämnade resultat/ bruttopremieinkomst	17,0 %	11,9 %	8,2 %	9,1 %	13,5 %	22,7 %	16,7 %	14,6 %	8,8 %	12,7 %	13,5 %	4,5 %
9. Försäkringsrörelsens utjämnade resultat/ inbetald premie	13,2 %	9,0 %	6,1 %	7,5 %	11,3 %	19,0 %	14,1 %	12,2 %	7,2 %	10,3 %	11,0 %	3,9 %
Bruttopremieinkomst	427,3	416,0	437,8	539,0	571,2	585,3	583,6	549,9	532,2	578,6	522,1	
Inbetald premie	551,3	551,6	584,7	654,9	680,1	696,9	692,0	658,0	651,6	714,3	643,5	
Nettoansvarsskuld utan utjämningsbelopp	2 111,6	2 323,8	2 438,0	2 614,5	2 779,9	2 894,9	2 959,8	3 029,5	3 060,7	3 269,5	2 748,2	

- Med jämförbar premieintäkt avses premieinkomst för egen räkning enligt den officiella resultaträkningen korrigerad för effekten av ändrade beräkningsgrunder för premieansvar och fördelningsavgifter 2002–2006.
- Riskfri avkastning på nettoansvarsskuld efter avdrag av beräkningsräntekostnad fås genom att beräkningsgrundkostnaden dras av från den riskfria placeringsintäkten som beräknats minst på kvartalsnivå på de tillgångar som utgör täckning för ansvarsskulden. Som riskfri avkastning används i beräkningen en ränteavkastning som bäst motsvarar räntan på finska statens 10-åriga obligation.
- Den jämförbara skadeersättningskostnaden erhålls från ersättningskostnaden för egen räkning enligt resultaträkningen efter avdrag av skaderegleringskostnaderna, efter eliminering av effekten av ändrade beräkningsgrunder för ersättningsansvar, efter avdrag av beräkningsräntekostnaden och efter avdrag av fördelningsavgifter 2002–2006.
- Den jämförbara skaderegleringskostnaden räknas på motsvarande sätt som den jämförbara skadeersättningskostnaden, dvs. genom att beräkningsräntekostnaden och effekten av ändrade beräkningsgrunder dras av.
- Garantiavgiftsposten avskaffades genom en lagändring som trädde i kraft den 31 december 2010.
- Inbetalda premier innehåller alla de överföringsposter som försäkringsbolaget är skyldigt att ta ut av kunderna i samband med försäkringspremier arbetarskyddsavgift, sjukvårdsavgift fram till 2004 och fördelningsavgift samt kreditförluster på premiefordringar. De innehåller dock inte arbetslöshetsförsäkrings- och grupplivförsäkringspremier.

Undersökning av lönsamheten inom lagstadgad olycksfallsförsäkring 2002–2011, analys

19.11.2012

Sidan 15 (22)

Bilaga 2. Försäkringsrörelsens resultat 2002–2011

Tabell 7. Den lagstadgade olycksfallsförsäkringsrörelsens nettoresultat utan fördelningsposter, finländska försäkringsbolagen sammanlagt

Miljoner euro	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	Medel- värde 2002– 2011	Sprid- ning %- enheter
7. Försäkringsrörelsens utjämnade resultat (netto)	72,6	49,6	35,9	49,3	77,2	132,7	97,5	80,4	46,8	73,5	71,5	
10. Återföring av inverkan av ändringar i ansvarsskuldens beräkningsgrunder på resultatet	-9,5	-117,1	-50,1	-25,7	-22,2	-6,7	29,0	-4,7	-41,2	-145,6	-39,4	
11. Avkastning på nettoansvarsskulden utöver den riskfria avkastningen	-81,7	32,4	42,0	82,5	9,7	-3,0	-206,5	137,9	56,0	-61,6	0,8	
12. Försäkringsrörelsens resultat (netto)	-18,6	-35,0	27,8	106,1	64,7	123,1	-80,0	213,5	61,5	-133,7	32,9	
13. Försäkringsrörelsens resultat/ bruttopremieinkomst	-4,4 %	-8,4 %	6,4 %	19,7 %	11,3 %	21,0 %	-13,7 %	38,8 %	11,6 %	-23,1 %	5,9 %	18,6 %
14. Försäkringsrörelsen alternativa resultat/ bruttopremieinkomst	21,8 %	-12,3 %	12,2 %	10,3 %	-1,3 %	17,6 %	-4,7 %	39,4 %	10,1 %	-18,7 %	7,4 %	17,2 %

11. Den placeringsintäkt enligt redovisning till verkligt värde som gäller tillgångar för täckning av ansvarsskuld inräknas i resultatet till den del som inte ingår i det utjämnade resultatet, dvs. skillnaden mellan placeringsintäkten och den riskfria avkastningen.

14. Försäkringsrörelsens alternativa resultat/bruttopremieinkomst erhålls på så sätt att den alternativa metoden för att fördela placeringsintäkterna som utgör täckning för ansvarsskulden redogjord för i undersökningen tillämpas i bedömningen av placeringsintäkten enligt redovisning till verkligt värde.

Undersökning av lönsamheten inom lagstadgad olycksfallsförsäkring 2002–2011, analys

19.11.2012

Sidan 16 (22)

Bilaga 3. Försäkringsrörelsens utjämnade resultat 2002–2011

Tabell 8. Resultatet av lagstadgad olycksfallsförsäkringsverksamhet, finländska försäkringsbolag sammanlagt

Miljoner euro	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	Medel- värde 2002– 2011	Sprid- ning %- enheter
13. Försäkringsrörelsens resultat (netto)	-18,6	-35,0	27,8	106,1	64,7	123,1	-80,0	213,5	61,5	-133,7	32,9	
15. Avkastning på det korrigerade solvenskapitalet	4,5	29,4	30,5	35,0	24,4	25,3	-20,3	57,7	34,8	11,0	23,2	
16. Försäkringsverksamhetens resultat	-14,1	-5,7	58,3	141,0	89,1	148,3	-100,3	271,1	96,3	-122,7	56,1	
17. Försäkringsverksamhetens resultat/ genomsnittlig målgräns för det korrigerade solvenskapitalet	-2,8 %	-1,2 %	12,0 %	28,6 %	16,9 %	26,4 %	-17,3 %	50,9 %	14,1 %	-16,9 %	11,1 %	21,4 %
18. Försäkringsverksamhetens alternativa resultat/ genomsnittlig målgräns för det korrigerade solvenskapitalet	8,2 %	-6,5 %	12,3 %	22,2 %	9,8 %	22,8 %	-9,6 %	48,6 %	13,1 %	-14,6 %	10,6 %	18,5 %
Genomsnittlig målgräns för det korrigerade solvenskapitalet	498,8	471,6	484,0	492,9	526,2	561,6	578,3	532,8	681,5	725,9	555,4	

15. Avkastning på målgränsen för det korrigerade solvenskapitalet fås genom att beräkna placeringsintäkten enligt redovisning till verkligt värde på tillgångar för täckning av kapitalkravet för den lagstadgade olycksfallsförsäkringen. (2002–2007 tillämpades målgränsen för solvenskapitalet VPO_1 som kapitalkrav.)

14. Försäkringsrörelsens alternativa resultat/den genomsnittliga målgränsen för det korrigerade solvenskapitalet fås genom att den alternativa metoden för fördelning av placeringsintäkterna som utgör täckning för ansvarsskulden och det genomsnittliga kapitalkravet som redogörs för i undersökningen tillämpas i bedömningen av placeringsintäkten enligt redovisning till verkligt värde.

Med genomsnittlig målgräns för solvenskapitalet avses medelvärdet för kapitalkravet för den lagstadgade olycksfallsförsäkringen under rapportåret och det föregående året.

Undersökning av lönsamheten inom lagstadgad olycksfallsförsäkring 2002–2011, analys

19.11.2012

Sidan 17 (22)

Bilaga 4. Försäkringsrörelsens utjämnade resultat enligt bolag

Tabell 9. Den lagstadgade olycksfallsförsäkringsrörelsens utjämnade nettoresultat utan fördelningsposter, medelvärden och spridning för översiktperioden 2002–2011

Miljoner euro	A-Försäkring	Aktia	Fennia	If	Lokal-försäkring	Pohjan-tähti	Pohjola	Redar-nas	Tapiola	Turva	Valio	Ålands	Tryg*
1. Jämförbar premieintäkt	19,9	10,2	70,6	145,4	18,7	9,1	144,6	4,0	89,6	2,0	1,1	2,8	4,5
2. Riskfri avkastning på ansvarsskuld efter avdrag av beräknings-räntekostnad	0,7	0,6	4,1	10,4	1,6	0,5	8,0	0,4	8,6	0,2	0,1	0,2	0,1
3. Jämförbar skadeersättnings-kostnad	-12,0	-6,3	-50,4	-98,8	-13,9	-4,0	-105,1	-1,9	-80,6	-1,1	-0,8	-1,1	-4,4
4. Jämförbar skadereglerings-kostnad	-1,2	-0,6	-4,7	-8,6	-1,4	-0,5	-8,4	-0,3	-8,6	-0,5	-0,1	-0,2	-0,1
5. Driftskostnader	-3,2	-1,5	-8,4	-19,1	-2,5	-2,1	-16,0	-0,6	-14,6	-0,3	-0,2	-0,5	-3,5
6. Förändring i garantiavgiftsposten	0,0	-0,1	-0,2	-0,7	0,0	0,0	-0,6	0,0	-0,3	0,0	0,0	0,0	0,0
7. Försäkringsrörelsens utjämnade resultat (netto)	4,3	2,2	11,0	28,7	2,4	2,9	22,5	1,7	-5,9	0,3	0,1	1,3	-3,5
8. Försäkringsrörelsens utjämnade resultat/ bruttopremieinkomst	21,5	22,8	15,5	19,2	11,2	28,6	15,2	37,4	-5,5	8,6	-37,1	44,2	-84,0
Spridning (i procentenhet)	17,4	8,6	7,4	9,6	15,0	18,6	6,5	31,9	10,6	5,7	106,7	20,5	34,4
9. Försäkringsrörelsens utjämnade resultat/ inbetald premie	17,8	18,8	12,7	15,6	9,1	23,6	12,4	32,8	-4,4	6,6	-23,6	37,3	-66,1
Spridning (i procentenhet)	14,5	7,3	6,4	8,0	11,9	15,3	5,6	28,0	8,4	4,3	75,5	17,2	29,3

* Från och med 2008. Riskfri avkastning på nettoansvarsskuld beräknad på årsnivå.

Undersökning av lönsamheten inom lagstadgad olycksfallsförsäkring 2002–2011, analys

19.11.2012

Sidan 18 (22)

Bilaga 5. Försäkringsrörelsens resultat enligt bolag

Tabell 10. Den lagstadgade olycksfallsförsäkringsrörelsens nettoresultat utan fördelningsposter, medelvärden och spridning för översiktperioden 2002–2011

Miljoner euro	A-Försäkring	Aktia	Fennia	If	Lokal-försäkring	Pohjan-tähti	Poh-jola	Redar-nas	Tapiola	Turva	Valio	Ålands	Tryg*
7. Försäkringsrörelsens utjämnade resultat (netto)	4,3	2,2	11,0	28,7	2,4	2,9	22,5	1,7	-5,9	0,3	0,1	1,3	-3,5
10. Återföring av inverkan av ändringar i ansvarsskuldens beräkningsgrunder på resultatet	-1,2	-0,1	-4,1	-15,1	-0,1	-0,1	-12,4	-0,3	-5,4	-0,2	-0,2	-0,2	0,0
11. Avkastning på nettoansvarsskulden utöver den riskfria avkastningen	-0,9	0,0	1,5	-5,7	-0,1	-0,5	1,8	0,8	3,7	0,0	0,1	0,1	0,1
12. Försäkringsrörelsens resultat (netto)	2,2	2,1	8,5	7,9	2,2	2,3	11,8	2,1	-7,5	0,1	0,0	1,2	-3,4
13. Försäkringsrörelsens resultat/ bruttopremieinkomst	11,7	20,2	12,4	4,6	10,0	21,7	8,1	53,1	-6,7	4,1	-44,9	41,7	-83,4
Spridning (i procentenhet)	21,2	19,6	27,4	27,2	23,5	21,1	30,2	57,3	22,5	12,0	111,2	40,7	38,2
14. Försäkringsrörelsen alternativa resultat/ bruttopremieinkomst	13,2	21,6	20,6	11,6	11,1	23,6	6,4	36,8	-9,5	4,7	-55,6	40,5	
Spridning (i procentenhet)	24,8	10,6	22,9	24,5	21,9	18,5	27,6	31,1	19,2	11,6	125,5	30,5	

* Från och med 2008. Intäkten enligt redovisning till verkligt värde på nettoansvarsskulden beräknad enligt försäkringsbolagens genomsnittliga intäkt.

Undersökning av lönsamheten inom lagstadgad olycksfallsförsäkring 2002–2011, analys

19.11.2012

Sidan 19 (22)

Bilaga 6. Försäkringsrörelsens resultat enligt bolag

Tabell 11. Nettoresultat av lagstadgad olycksfallsförsäkringsverksamhet, aritmetiska medelvärden och standardavvikelser 2002–2011

Miljoner euro	A-Försäkring	Aktia	Fennia	If	Lokal-försäkring	Pohjan-tähti	Pohjola	Redar-nas	Tapiola	Turva	Valio	Ålands
13. Försäkringsrörelsens resultat (netto)	2,2	2,1	8,5	7,9	2,2	2,3	11,8	2,1	-7,5	0,1	0,0	1,2
15. Avkastning på det korrigerade solvenskapitalet	0,3	0,4	3,0	6,0	0,6	0,0	7,3	1,1	3,9	0,1	0,3	0,1
16. Försäkringsverksamhetens resultat	2,5	2,5	11,5	13,9	2,8	2,3	19,2	3,2	-3,6	0,2	0,3	1,3
17. Försäkringsverksamhetens resultat/ genomsnittlig målgräns för det korrigerade solvenskapitalet	22,4	24,8	16,7	7,0	15,2	65,3	16,7	27,3	-2,0	12,8	5,6	49,3
Spridning (i procentenhet)	37,2	26,5	29,9	24,5	31,3	56,5	39,3	32,7	32,2	27,7	16,9	51,3
18. Försäkringsverksamhetens alternativa resultat/ genomsnittlig målgräns för det korrigerade solvenskapitalet	23,7	26,4	18,5	7,2	16,6	68,8	16,2	20,8	-5,0	12,4	5,7	47,3
Spridning (i procentenhet)	38,4	18,8	30,5	25,1	28,6	52,8	35,9	17,5	25,4	24,9	22,8	41,0
Nettoansvarsskuld utan utjämningsbelopp	66,9	31,1	300,8	963,0	61,6	19,6	839,3	15,4	417,7	15,0	7,6	10,2
Genomsnittlig målgräns för det korrigerade solvenskapitalet	13,4	10,0	75,2	178,9	17,5	3,4	174,4	12,2	80,7	1,9	5,0	2,8

Undersökning av lönsamheten inom lagstadgad olycksfallsförsäkring 2002–2011, analys

19.11.2012

Sidan 20 (22)

Bilaga 7. Femårsresultat enligt bolag

Tabell 12. I lagen om olycksfallsförsäkring avsett resultatutfall av lagstadgad olycksfallsförsäkring för de fem senaste kalenderåren (försäkringsrörelsens nettoresultat utan utjämning), mn euro

	2007	2008	2009	2010	2011	Sammanlagt	Resultat i förhållande till premieinkomsten*
A-Försäkring	5,4	0,4	11,2	0,8	0,1	17,8	15,3 %
Aktia	2,4	-0,8	0,0	2,8	4,9	9,2	14,9 %
Fennia	16,9	-17,8	49,9	17,7	-31,3	35,5	8,7 %
If	34,2	53,6	53,9	33,8	-16,5	159,0	21,9 %
Lokalförsäkring	0,6	-8,1	9,4	9,4	4,0	15,3	13,4 %
Pohjantähti	3,8	1,6	4,4	4,3	3,9	18,0	34,2 %
Pohjola	51,2	-61,7	74,2	4,6	-59,4	8,8	1,2 %
Redarnas	1,2	0,6	7,8	1,3	-1,1	9,9	44,0 %
Tapiola	5,5	-48,9	-0,2	-14,0	-37,2	-94,9	-17,9 %
Turva	0,5	-0,4	0,7	-0,2	-0,5	0,1	0,3 %
Valio	-0,9	1,1	-0,4	0,4	1,0	1,2	17,2 %
Ålands	2,2	0,4	2,5	0,7	-1,5	4,3	30,0 %
Tryg		-3,6	-4,1	-3,1	-2,8	-13,6	-69,6 %
Sammanlagt	123,1	-83,6	209,4	58,4	-136,4	170,8	6,1 %

* Försäkringsrörelsens nettoresultat utan utjämning för de senaste fem åren sammanlagt dividerat med den sammanräknade bruttopremieinkomsten (exklusive fördelningsposter) för de senaste fem åren sammanlagt.

Undersökning av lönsamheten inom lagstadgad olycksfallsförsäkring 2002–2011, analys

19.11.2012

Sidan 21 (22)

Bilaga 8. Nyckeltal per bolag

Tabell 13. Nyckeltal enligt bolag, aritmetiska medelvärden för 2002–2011

Nyckeltal, aritmetiska medelvärden för 2002–2011 och 2007–2011

	A-Försäkring	Aktia	Fennia	If	Lokal-försäkring	Poh-jantähti	Pohjola	Redar-nas	Tapiola	Turva	Valio	Ålands	Tryg*
Skadeprocent	81,0	77,8	93,2	103,9	87,6	55,4	104,7	69,3	114,5	107,4	171,5	57,7	99,1
Driftskostnadsprocent	16,0	15,0	12,1	13,3	13,7	25,1	11,0	14,2	15,9	14,6	20,3	16,9	90,9
Totalkostnadsprocent	96,9	92,8	105,3	117,2	101,3	80,5	115,7	83,5	130,3	122,0	191,9	74,6	190,0

Nyckeltal korrigerade för beräkningsräntekostnad, aritmetiska medelvärden för 2002–2011 och 2007–2011

	A-Försäkring	Aktia	Fennia	If	Lokal-försäkring	Poh-jantähti	Pohjola	Redar-nas	Tapiola	Turva	Valio	Ålands	Tryg*
Skadeprocent	71,8	70,0	83,9	85,2	85,1	51,8	87,9	66,0	105,3	86,6	149,1	51,4	97,8
Driftskostnadsprocent (beräknad med traditionell metod)	16,0	15,0	12,1	13,3	13,7	25,1	11,0	14,2	15,9	14,6	20,3	16,9	90,9
Totalkostnadsprocent	87,8	85,0	96,0	98,4	98,8	76,9	98,9	75,2	121,2	101,2	169,5	68,4	188,7

* Från och med 2008.

Undersökning av lönsamheten inom lagstadgad olycksfallsförsäkring 2002–2011, analys

19.11.2012

Sidan 22 (22)

Statistikkällor

I undersökningen deltog följande finländska försäkringsbolag som bedriver lagstadgad olycksfallsförsäkring:

- A-Försäkring Ab (A-Försäkring)
- Aktia Skadeförsäkring (Aktia)
- Ömsesidiga Försäkringsbolaget Fennia (Fennia)
- If Skadeförsäkringsbolag Ab (If)
- Lokalförsäkring Ömsesidigt Bolag (Lokalförsäkring)
- Pohjantähti Ömsesidiga Försäkringsbolaget (Pohjantähti)
- Skadeförsäkringsbolaget Pohjola (Pohjola)
- Redarnas Ömsesidiga Försäkringsbolag (Redarnas)
- Ömsesidiga Försäkringsbolaget Tapiola (Tapiola)
- Ömsesidiga Försäkringsbolaget Turva (Turva)
- Valion Keskinäinen Vakuutusyhtiö (Valio)
- Ålands Ömsesidiga Försäkringsbolag (Ålands)

samt EES-filialen

- Tryg Forsikring A/S filial i Finland (Tryg)

